

LES 21. HERHALING

A. Vormleer :

Voor- en nazin : een klassieke zin bevat vier maten voorzin en vier maten nazin, ook wel antecedent (vraag) en consequent (antwoord) genoemd. De nazin kan dezelfde noten als de voorzin hebben, of hetzelfde ritme of volledig vrij of een mengvorm.

Rondo : een rondo heeft een strofe – refreinstructuur.

B. Maat en ritme :

Maatsoorten :

Binaire maatsoorten (binair onderverdeeld) :

- maat $\frac{2}{2}$ of C : 2 tellen in een maat, elke tel heeft de waarde van een halve noot, ook alla breve genoemd.
- maat $\frac{2}{8}$: 2 tellen in een maat, elke tel heeft de waarde van een achtste noot

Ternaire maatsoorten (binair onderverdeeld) :

- maat $\frac{3}{2}$: 3 tellen in een maat, elke tel heeft de waarde van een halve noot
- maat $\frac{3}{8}$: 3 tellen in een maat, elke tel heeft de waarde van een achtste noot

Nieuwe ritmes :

- in $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ en $\frac{4}{4}$:

* tegentijden

* 2 tellen :

- in $\frac{6}{8}$:

* 1 tel :

C. Melodie / harmonie :

1. Melodie: laddervreemde tonen

Zijn tonen vreemd aan de toonaard.

2. Harmonie: drieklanken :

twee opeengestapelde tertsen noemen we een drieklank of een (terts)akkoord.

Grote drieklank = grote terts + kleine terts (bvb. do – mi – sol)

Kleine drieklank = kleine terts + grote terts (bvb. la – do – mi)

De gronddrieklank van een grote tertstoonacladder is altijd een grote drieklank, de gronddrieklank van een kleine tertstoonacladder is altijd een kleine drieklank.

Omkeringen en becijfering van drieklanken :

5
3
grondakkoord

6 of 6
3
sextakkoord

6
4
kwart-sextakkoord

LES 22. ♯ IN 2/4, 3/4 EN 4/4

Een zestiende noot kunnen we vervangen door een rust van dezelfde waarde, nl. een zestiende rust (♯).

Als teken heeft deze rust twee vlaggetjes, net zoals de zestiende noot.

In de maat 2/4, 3/4 en 4/4 duurt deze rust een kwart tel.

Als voorbeeld het thema van de eerste Invention¹ BWV 772 van J.S. Bach:

LES 23. RITENUTO / ACCELERANDO

Naast dynamische tekens zoals *f*, *mf* bestaan er ook agogische aanduidingen die van belang zijn voor de interpretatie van een muziekwerk. Het zijn kleine wijzigingen die men toevoegt aan de partituur zoals de noot iets langer maken dan genoteerd (waardoor men vertraagt) of iets korten (waardoor men versnelt).

Ritenuito : (afkorting: rit.) is een Italiaanse muziekterm die aangeeft dat er vertraagd moet worden. Ritenuito is letterlijk vertaald: 'teruggehouden'.

In plaats van ritenuito wordt ook de term *rallentando* of *ritardando* gebruikt. *Rallentando* heeft enkel betrekking op het vertragen van het tempo, en dus nooit rechtstreeks op het karakter.

¹ De bundel bestaat uit 15 inventiones (tweestemmig) en 15 synfoniae (driestemmig) BWV 772-801. Ze staan gerangschikt per toonaard, eerst in grote tertstoonacladder, daarna in een kleine.

Ritenuito en ritardando / rallentando (afkorting: rall.) worden vaak door elkaar gebruikt. Echter er is een onderscheid in nuance: ritardando is letterlijk 'trager wordend', ritenuito is letterlijk 'vertraagd'.

Het tegenovergestelde is **accelerando** (afkorting : accel.) . Deze term geeft aan dat er versneld moet worden.

Ritenuito en accelerando worden soms gevolgd door een stippellijn, die aangeeft tot waar de vertraging of versnelling duurt.

Vb : Begin en einde uit "Theme – Schindler's list" van John Williams¹

Schindler's List is een speelfilm van Steven Spielberg, gebaseerd op het boek "Schindler's Ark" van Thomas Keneally over het leven van Oskar Schindler. De film is bijna volledig zwart/wit opgenomen, met alleen een scène in kleur aan het begin en aan het eind en een aantal rode kleurdetails in het midden van de film. De film won zeven Oscars, o.a. voor beste regie en beste muziek.

¹ Amerikaans filmcomponist, geboren in 1932. Hij schreef ook de muziek voor Star Wars, Jurassic Park, E.T. en Harry Potter.